

'מסע מן העולם הזה אל הבא' - פרק ראשון

המחבר מת, נפגש עם מרקוריוס, והלה מובילו אל הכרכרה
היוצאת לדרך אל עולם המתים

באחד לחודש דצמבר 1741¹ נפרדתי מן החיים האלה במעוני בציפסייד. גופי המת השתהה זמן מה לפני שהורשיתי לנטוש אותו, שמא יקרה משהו והוא יחזור לחיים: זה צו שחוק הגורל הנצחי כפה על כל הנשמות כדי למנוע את הטורח הכרוך בכך. מיד עם תום פרק הזמן שיועד לכך (כלומר רק עד שהגופה נעשית קרה ונוקשה לגמרי) התחלתי לזוז; אבל גיליתי שאני מתקשה להימלט היות שהפה או הפתח היה סגור, כך שלצאת דרכו היה בלתי אפשרי; והחלונות, העיניים בפי העם, הוגפו חזק כל כך בידי מטפלת, עד שבשום אופן לא יכולתי לפתוח אותם. לבסוף הבחנתי באלומת אור בראש הבית (כי כך, אם יורשה לי, אכנה את הגוף שהייתי סגור בתוכו), שלאחר שטיפסתי לשם החלקתי בזהירות למטה דרך מין ארובה, ויצאתי החוצה דרך הנחיריים.

שום אסיר ששוחרר ממאסר ממושך לא טעם את טעמם המתוק של מנעמי החירות בתאוה גדולה מזו שנהניתי מהם אני בצאתי לחופשי מבור כלא

הערות המחבר:

¹ קיים איזה ספק אם אין מדובר בשנת 1641 ולא ככתוב, היות שזה תאריך שתואם יותר את הדברים כפי שהם מסופרם בהקדמה: אלא שיש אי-אלו פסקאות שמתייחסות לכאורה לדין ודברים מאוחרים לאין שיעור, אפילו בטווח השנה או השנתיים הנוכחיות. למען האמת, שתי ההשערות מציבות קשיים, כך שהקורא רשאי לבחור בזו שנושאת חן בעיניו.

שהייתי עצור בו למעלה מארבעים שנה, ובמבט דומה מאוד בטיבו לדרך שהייתי מורגל בה נשאתי את עיני² לאחור להביט בו.

ידידי וקרובי פרשו כולם מן החדר, בעודם (שמעתי אותם בכיור) מתנצחים בקולי-קולות בקומה התחתונה על-אודות צוואתי; למעלה נשארה רק זקנה אחת לשמור על הגופה, כך הבנתי. היא ישנה שינה עמוקה שנגרמה, כך עלה מן הריח שהדיפה, ממנה הגונה של ג'ין. החברה הזאת לא נעמה לי, ולפיכך, בהיות החלון פתוח לרווחה, הגחתי החוצה אל האוויר הפתוח: אלא שלמרבה התדהמה גיליתי שאיני מסוגל לעוף, תכונה שבתקופה שבה שכנתי בתוך הגוף סברתי שרוחות ניחנו בה; למרות זאת, מאחר שצנחתי ארצה בקלילות יתרה, נחלצתי בלא פגע; והגם שנמנעה ממני היכולת לעוף (ככל הנראה בגלל היותי נטול נוצות או כנפיים), מיד עלה בידי לנתר בדרך מדהימה כל כך, ששירתה את מטרתי היטב כמעט באותה מידה. לא הספקתי להרחיק לכת בנייתורי וכבר הבחנתי בג'נטלמן צעיר גבה קומה במותניית משי, כנף מוצמדת אל עקבו השמאלי, זר על ראשו, קדוֹסָאוס, מטה הנחשים המכונף, בידו הימנית.³ נדמה היה לי שכבר ראיתי את האישיות הזאת בעבר, אך לא הספקתי להיזכר היכן לפני שהוא פנה אלי ושאל כמה זמן עבר למן פטירתו. עניתי שזה עתה הגעתי. "אסור לך להישאר כאן", ענה, "אלא אם כן נרצחת: במקרה כזה אכן היית רשאי להלך זמן מה; אבל אם מִתְּ מוות טבעי עליך לצאת מיד לדרך אל העולם הבא." ביקשתי לדעת איך מגיעים לשם. "הו", קרא הג'נטלמן, "אראה לך את הפונדק שהמרכבה יוצאת ממנו; כי תפקידי הוא להנחות. אולי לא שמעת עלי – שמי מרקוריוס." "בוודאי, אדוני", אמרתי, "ראיתי אותך על בימת התיאטרון." למשמע הדברים הוא חייך ובלי להניח את דעתי באשר לנקודה הזאת צעד היישר קדימה והורה לי לדלג בעקבותיו. צייתי לו ועד מהרה מצאתי את עצמי בוורוויק לִיין, ששם נעצר מרקוריוס עצירה

² אפשר שעניינים אינם מייצגות כראוי ישות רוחנית; אבל כאן, כמו במקומות רבים אחרים, אנו נאלצים להשתמש במונחים גופניים כדי לסבר את האוזן.

³ זה הלבוש שבו האל מופיע בפני בני-תמותה בתיאטראות. אחד התפקידים שייחסו הקדמונים לאל הזה הוא קיבוץ רוחות המתים כרועה אשר מקבץ צאנו, ומוליכם אל העולם הבא בעזרת מטהו.

מוחלטת והצביע על בית מסוים והורה לי לברר היכן הכרכרה, איחל לי דרך צלחה ונפרד באומרו שעליו לחפש לקוחות נוספים.

הגעתי בדיוק כשהמרכבה עמדה לצאת לדרך, וגיליתי שאין לי סיבה לבירורים; כי נראה שכל אדם ידע במה העניין ברגע שהופעתי בפתח: הרכב אמר לי שסוסיו רתומים אבל לא נותר לו מקום פנוי; אלא שלמרות שהם כבר היו שישה, הציעו הנוסעים לפנות לי מקום. הודיתי להם, ועליתי בלי דקדוקים של טקס. מיד יצאנו למסע, היינו שבעה במספר; שכן, מאחר שהנשים לא לבשו קרינולינות, שלוש מהן היו שקולות כנגד שני גברים. אולי, הקורא, כדאי לך להיות שבע רצון מתיאור הכרכרה ופמלייתה, היות שמן הסתם, כל עוד אתה חי, לא תראה כמותה. המרכבה נבנתה בידי בונה צעצועים בעל שם, שנודע ביכולתו לטפל בישויות לא חומריות, היות שזה החומר שממנו הורכבה. העבודה היתה עדינה עד כדי כך, שנעלמה לגמרי מעיני בשר ודם. הסוסים שהובילו את הרכב המופלא הזה היו רוחניים כולם, וכך גם הנוסעים. לאמיתו של דבר, הם מתו כולם בעת ששירתו תחת פיקודו של מנהל תחנת דואר מסוים; אשר לרַכֵּב, שהיה חתיכת ישות לא-חומרית רזה מאוד, לו היה הכבוד, בעודו בחיים, להוביל את פיטר המרוקם, או פיטר הגדול, שתחת שירותו כמעט גוועו מרעב הן נשמתו והן גופו. כזה היה הַרְכֵּב שיצאתי בו לדרך, ועכשיו, מי שאינם חפצים להמשיך אתי במסע רשאים, אם זה רצונם, לעצור כאן; מי שחפצים בכך חייבים להתקדם אל הפרקים הבאים, ששם נמשך המסע.

(מאנגלית: אלינוער ברגר)

הערות המתרגמת:

* הפרק שלהלן הוא הפרק הראשון ברומאן שפרסם פילדינג ב-1749, *A Journey from this World to the Next*.

- בין שפע התיאורים הסאטיריים, ראוי לציין את וורוויק לִיין, כביכול תחנת היציאה של המרכבה אל עולם המתים. באופן אירוני, משכנו של קולג' הרופאים המלכותי.
- פיטר הגדול אינו פטר הגדול, הצאר הרוסי. הכוונה למלווה בריבית ידוע לשמצה בשם פיטר וְאַלְתֵר, שפילדינג, כמו גם סופרים נוספים בני התקופה, לגלגו עליו בספריהם.